

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 4 (95) aprill 2002

Tere, kevad!

Taas ärkab loodus pikast ja üllatavalt lumerohkest talvest. Kelts on läinud, lumikellukesed õitsevad, kased annavad ohtrasti mahla, kured, kuldnokad ja lõokesed on kohal...

Kuigi 1. aprillil, karjalaskepäeval, loomi veel välja ei lastud, alustasid talumehed siiski juba põllutööga – kes kündis, kes põletas kulu. Nende ridade lugemise ajal keegi kindlasti juba ka külvab.

Kahtlaselt varajane on see tänavune kevad. Nagu tuntud laulus "juulikuus lumi on maas" annab talv ennast veel kindlasti tunda. Seepärast otsustasimegi traditsioonilise heakorranädala läbi viia aprilli lõpus ja mai alguses nagu alati. Seega – heakorranädal on 22. aprillist 5. maini.

Vallarahvas on kevadised heakorrakampaaniad omaks võtnud. Seda näitavad juba kuu alguses tulnud telefonikõned küsimustega: kas, kunas ja kuidas? Mitte keegi ei küsi, miks? Loodan, et ma palju ei eksi, kui väidan, et 99 %-le meist meeldivad ilusad asjad, olgu selleks lilled, auto, riided, puhas koduümbrus või mis iganes... Aga vaat see 1% istub oma prügihunniku otsas ja mõtleb: No miks mina pean koristama ja riisuma ja oma jõudu kulutama, küll vallavalitsus ära koristab ja minema viib! Aga vaat ei vii küll! Kui varasematel aastatel sai tõepoolest aastakümnetega kogunenud rämpsü ära veetud, oleks nüüd see ebaaus nende suhtes, kes on sõlminud lepingu prügi regulaarseks äraveoks ja maksavad selle eest omast taskust.

Metsa kaitseks

Viimastel aastatel on tugevad tuuled nõrgestanud meie metsi, esineb rohkesti tuuleheidet ja -murdu. Enim kahjustatud on kuusikud kui tuulehellemad. Kuusikutes tekkinud olukord on soodne üraskite levikuks, kuna nemad asustavad valdavalt nõrgestatud puid. Eriti soodsate tingimuste korral (soojad kuivad suved, varajased kevaded) võib üraskite levik olla massiline ja metsade kahjustused suured. Enim levinud on kuuse-kooreürask. Üraski kahjustatud puit on suure osa oma väärtusest kaotanud ja tema müügihind märgatavalt madalam.

Suurema kahju ennetamiseks tuleks oma mets üle vaadata.

Kuidas kahjustust ära tunda? Võimalik kahjustus esineb tuule poolt kahjustatud metsas. On märgata kuivanud puid, puukoore alt tulevad nähtavale iseloomulikud üraskikäigud. Üraskite poolt värskest asustatud puu tunneb aga ära kooses olevate sisenemisavade ja juba kaugelt nähtava kollakaspruuni näripuru järgi puu juurekaelal, koorerõmedes või puul asuvates ämblikuvõrkudes. Ka võib tüvel esineda värskeid vaigupisaraid. Uued kahjustuskolded tekivad eelkõige eelmisel aastal kahjustatud puude lähedusse.

Küll aga võtab "Maja-abi" eelneval kokkuleppel (tel 490 176) keskkonnoahtlikke jäätmeid: akud, tänav- ja päevalguslambid, sõiduautorehvid, televiisorid, arvutid (võivad olla ka töökorras ;-)))

Juhin tähelepanu ka järgmisele asjaolule: kinnistute omanikud vastutavad oma territooriumi korrasoleku eest ise. See puudutab ka metsamaad! Vallavalitsus saab teha küll ettekirjutuse, kuid keskkonnainspeksioon võib teha trahvi territooriumi reostamise eest. Seepärast palun, vaadake üle oma valdused.

Heakorranädala jooksul saab vallamajast talonge tasuta prügi äraandmiseks Tartu linna Aardlapalu prügilasse (vald tasub 3 tonni majapidamise kohta). Samal ajal paigaldatakse AS SAB lahtised prügi konteinerid suuremõtmeliste jäätmete tarvis 27. ja 28. aprillil Roiu alevikku, Aardlasse ja Ignase külla Villemile. Konteinereisse võib neil kahel päeval igatüütu tuua oma jäätmed tasuta!

Heakorranädalal täidavad prügi äraveo ja pealelaadimise teenuseid valla ettevõtjad Lauri Roosiorg (tel 051 18 174) ja Olev Lilla (053 90 85 54). Samal ajal pakub "Maja-abi" lepingulist tööd üldkasutatavate territooriumide korrasdamiseks. Tasu kokkuleppel.

Meeldivat koostööd soovides
Valeri Rudakov, "Majaabi" direktor

Kuidas toimida kahjustuse ohu korral? Üraskite ülemäärase sigimise vältimiseks on tähtis hoida mets puhas tormimurrust, värskest okaspuu-metsamaterjalist ning haigestest ja nõrgestatud puudest. Need tuleb metsast kõrvaldada enne üraskite lendluse algust – hiljemalt 1. maiks.

Värskest asustatud nn üraskipuude õigeaegne väljaraie ja metsast eemaldamine on tähtsaim tõrjevõte kahjustuse likvideerimisel. Ajaliselt peaks see toimuma enne üraskivastsete nukkumist – esimese põlvkonna puhul mai lõpul, juuni alguses, teise põlvkonna tõrjeks – hiljemalt augusti lõpul. Tõrjetööde hiline misel saadakse soovitud vastupidine tulemus: pinnasesse talvituma läinud putukad jäävad metsa, hävitatakse hoopis üraskitest toituvad metsale kasulikud röövputukad, kes jäid talvituma puude koore alla.

Üraskikahtluse korral soovitame pöörduda valda teenindava piirkondliku metsaspetsialisti poole sobiva lahenduse leidmiseks.

Vello Raadik,
Tartumaa Keskkonnateenistuse peaspetsialist

Lisandus uus interneti püsiühenduse saamise võimalus

Tartumaa raamatukogude internetiseerimise projekti raames on tänasest ka Tartumaa elanikel ja firmadel interneti püsiühenduse saamise võimalus, mida pakub aktsiaselts "Kernel".

Püsiühenduse kuutasu on seatud sõltuvusse pakutava teenuse kiirusest:

erafirmale 256 kbps – 850 krooni, 128 kbps – 500 krooni kuus; eraisikule vastavalt 400 krooni ja 250 krooni kuus.

Ühenduse ehituskulud sõltuvad kohapealsetest tingimustest.

Täpsem info: AS Kernel,
telefon 420234; info@kernel.ee; www.kernel.ee

Käisime, laulsime, võitsime

23. märtsil toimus Avinurme kultuurimajas meeskooride võistulaulmine. Ka Haaslava Meeskoor võttis osa ja laulis ennast esikohale. Sõitsime Leo Reimandi suure mugava bussiga ja olime esimesed kohalejõudjad. Pärast proovi anti kooli sööklas maitsvat suppi ja pudel õlut mehe peale.

Võistulaulmisel esitasime kolm laulu: P. Veebeli "Nooruse laulu", Poola rahvalaulu "Jää mu neiu terveks" ja Vegeliuse "Punapaela laulu".

Kokku võistles 6 koor: Avinurme Meeskoor (27 meest), Kohtla-Järve meeskoor "Kaevur" (23 meest), Elva Meeskoor (18 meest), Rakvere Meeskoor (24 meest), Jõgeva meeskoor "Mehis" (18 meest) ja Haaslava Mees-

koor (28 meest, dirigendiks Aulike Lõõndre).

Kontsert algas ja lõppes ühendkooride lauluga. Esines veel 35-liikmeline Avinurme Naiskoor. Ja laulis päris hästi. Üllatas noorte lauljate rohkus selles kooris. Samuti mängis hästi Avinurme Puhkpilliorkester. Pole ka ime, neil on dirigendiks Avinurme kandi mees, kes on muusikaakadeemia õpetajad.

Žüriisse kuulusid dirigendid ja asjatundjad, igast koorist üks. Meie koor tunnistati juba teist korda parimaks, esimest korda võitsime 1996.a. Elvas. Rõõm oli muidugi suur. Teisele kohale tuli Rakvere ja kolmandale

"Kaevur". Aasta pärast toimub Kohtla-Nõmmel järgmine võistulaulmine.

Avinurme uus kultuurimaja valmis eurorahade eest kaks aastat tagasi. On tõesti suur ja ilus ehitis: tõusva põrandaga saalis 230 kohta, ilusad istmed, ilusad suured kõrvalruumid. Ka meie koor käis 2000. aastal avapeol, siis oli ka Avinurme Naiskoori 10. aastapäevakontsert. Avinurme vilka seltsielu tunnistajaks oli rikkalik pildimaterjali väljapanek eesruumis.

Meie pidu lõppes kohvikus ja tantsupõrandal. Kohaliku koori noored ilusad naised ja tüdrukud olid väga aktiivsed. Tulema saime alles kell 9 õhtul.

Endel Undrits

Elukoha registreerimine

Saabusid valda

Kalle Napp	Roiu	Männi 4-17	Tartust
Ülari Jõesaar	Kurepalu	Mõraoja 1	Tartust
Ülle Jõesaar	Kurepalu	Mõraoja 1	Tartust
Kristin Jõesaar	Kurepalu	Mõraoja 1	Tartust
Karmen Jõesaar	Kurepalu	Mõraoja 1	Tartust
Tõnu Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Annes Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Ave Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Antti Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Mike Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Tauri Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Meelis Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust
Tarmo Hillermaa	Aadami	Ojamaa	Tartust

Lahkusid vallast

Liis Lepasalu	Aardlapalu	Lõosilma	Tallinna
Jürgen Põdersoo	Mõra	Peetsu	Tartusse
Elmet Hint	Ignase	Pikamäe tee 8-3	Tartusse
Helve Heinma	Roiu	Männi 3-12	Tabiverre
Vitali Krivin	Roiu	Männi 3-12	Tabiverre
Stanislav Krivin	Roiu	Männi 3-12	Tabiverre
Sergei Krivin	Roiu	Männi 3-12	Tabiverre
Ingar Krivin	Roiu	Männi 3-12	Tabiverre

Kes aprillikuus on sündinud...

1	Endla Pastel	1940	Lange
2	Zinaida Tasa	1920	Aadami
3	Maria Rudakova Aime Kopli	1933 1939	Roiu Tõõraste
4	Uuno Seeba	1935	Kriimani
5	Ella Tootsi Hilja Pille Olga Gavrilova Leida Aduson	1908 1919 1925 1932	Koke Aardla Roiu Aardla
9	Matti Leigri	1942	Koke
10	Semen Jogolev	1936	Tõõraste
11	Arnold Soe	1940	Metsanurga
12	Elsa Kõõrna	1919	Kriimani
13	Tamara Ind Matti Kase	1939 1941	Aardla Kriimani

15	Teodor Palu Raimo-Peeter Saar Aime Lanno	1926 1938 1940	Aardla Kitseküla Kriimani
16	Harry Lemberg	1927	Ignase
19	Lembit Küün	1927	Koke
20	Sergei Korzubov	1942	Haaslava
24	Aleksandra Babarõkina Nadežda Vösotskaja Uno Tõruvere	1926 1931 1933	Roiu Roiu Kõivuküla
25	Miroza Kotsjuba	1933	Roiu
28	Aleksander Rohusalu	1941	Aardla
29	Matrona Kiho	1934	Kriimani
30	Albert Peedosen Lauri Mets	1919 1927	Uniküla Kurepalu

Palju õnne!

KALLASTE KUTSEKESKKOOL

Kallaste Kutsekeskkool ootab õpilasi järgmistele erialadele

Põhikooli baasil õpetatavad erialad:

- **Elektrik** (õppeaeg 3a.)
- **Sisevete kalandus** (õppeaeg 3a.)
- **Müüja** (õppeaeg 3a.)

Lõpetaja saab kutseõppeasutuse lõputunnistuse (keskkool + eriala)

Keskkooli ja gümnaasiumi või kutseõppeasutuse lõpetanutele:

- **Laomajandus** (õppeaeg 2a.)
- **Elektrik** (õppeaeg 2a.)

Kooli lõpetaja sooritab eksami riikliku eksamikomisjoni ees ja saab kutsekeskkooli lõputunnistuse.

Õppetöö toimub nii eesti kui vene keeles.

Täiendkoolitus

- A-, B-, ja C1 kategooria sõidukijuht
- T- ja R- kategooria traktorist
- väikelaeva (kuni 12 m) juht
- raamatupidamise alused
- arvuti algõpe
- elektriinstallatsiooni alused
- elektrikute täiendõpe

Koolil on korralikud õppeklassid, õppetöökoda, ühiselamu, Võimla, jõusaal ja söökla.

Info: Tel 07 452 581, 05138721
kallaste@uninet.ee

KODUKANDILOOD LXII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Liiklusvahendid ja liiklusolud Haaslaval

Tahtmine ja vajadus kiirelt ning mugavalt ringi liikuda on alati olnud esmatahtis. Möödunud aegadel kasutati liikumiseks peamiselt veoloomi ja veesõidukeid. Eestis oli kuni eelmise sajandi alguseni põhiliseks liiklusvahendiks hobuveok, vastavalt aastaajale regi või vanker. Talu jõukust hinnati ka selle järgi, mitu hobust peremehel oli. Kui kellelgi oli vedruvankeer ehk "sara-ban", oli see juba päris kõva sõna. Tõl-laga sõitsid aga ainult väga suured sak-sad.

Ajalehes "Olevik" 19. märtsist 1911 on kirjeldatud liiklusolusid 40 aastat tagasi Võnnu kihelkonnas (seega siis 1870 aastate alguses).

Rautatud vankrirattad oli väga suur haruldus. Kord sõitnud Roiu mõl-der uute puuratastega vankril üle hei-namaa. Seda oli aga Haaslava mõisa opman nägema juhtunud ja härrale ette kandnud. Mõldrill oli sellest nüüd päris palju pahandust ja ta pidi mõisahärrale tõestama, et tal vankri ratastel mitte raudvitse peal ei ole. Rautatud vankri-rattad ja reejalased võeti siin kasutuse-le 10 aastat hiljem. Varem tehti neid saarest, harvemini vahtra või tamme-puust.

1842. a. panid Tartu kaupme-hed Amelung ja Wegener alguse Emajõe jõelaevandusele. Osteti ja pandi käima esimene aurulaev, mis sai meeste abikaasade järgi nimeks *Juliane Clementine*. Laev sõitis Tartu, Narva ja Pihkva vahet, aga sooritati ka väljasõite Tartulähedastesse suvituskohtadesse. Selleks ehitati Emajõe äärde mitmeid randumiskohti, Haaslavale esimene tõenäoliselt juba 1880. aastatel. Haasla-va sadamasilda uuendati 1912.a. Põhja Liivimaa Aurulaevade Seltsi poolt ja 1935.a. valla rahadega. Jõelaevad jäid Emajõe sõitma kuni II Maailmasõjani ja olid üheks võimaluseks Haaslavalt linna saada. Tõsi, sõit ei olnud mitte odav ja võttis aegagi rohkem kui hobu-sega linnaminek.

1930. aastate alguses valmis Tartu – Petseri raudtee. Vanemad inimesed teavad rääkida (*Karl Meinhard Ilmar Voltrile*), pidanud esialgu raud-teemagistraal minema läbi Villemi, see-ga praegusest tükk maad eemalt. Ville-mi talu peremees Jüri Ottas, kes oli tol-

lal Eesti poliitikas tuntud tegelane ja Riigikogu liige, oli aga sellele vastu ja nii ehitati raudteeliini läbi Vana-Kuuste ja Rebase. Põhjus oli selles, et esialgse plaani järgi kavandatud raudtee oleks Villemi talu põllud pooleks lõiganud, mis oleks tunduvat raskendanud maa-harimist.

Siinkohal tahaks pikemalt pea-tuda 20 sajandi alguses kasutusele võetud leitusel, mootorsõidukil, mille kõrval jäid varju kõik senised liikumis-vahendid.

Auto oli kaua aega tõeline vaatamisväärtus ja luksusasi, seega ka väga kallis. Need harvad juhud, kui auto sõitis maakohas, olid suursündmu-seks, seda eriti muidugi eriti poisikeste-le. Vanemate vallakodanike mälestuste järgi ilmusid esimesed sõidukid Haas-lava valda alles 1930 aastatel. Autod olid kuuldavasti Ihaste küla Otsa talu peremehel Alfred Tättel (veoauto), Ku-repalu kaupmehel Juhan Mällol, Igeve-re küla peremehel Oskar Raudsepal (sõiduauto OPEL OLYMPIA) ja Mar-guse talu perepojal Karl Hennul. 1938.a. ostis Haaslava Vabatahtlik Tu-letõrjeühing endale tulekustutusauto FORD. Kui Haaslava vald liideti 1939.a. Vana-Kuuste vallaga üheks Kuuste vallaks, siis tuli valda automa-nikke juurde, sest mitmel Vana-Kuuste talunikul – August Sikul, Aleksander Rekandil jt oli oma auto.

1908.a. septembris anti välja Liivimaa kubermangu esimene liiklus-eeskiri (*Määrused automobилide sõidu tarvis*). Loeme sealt:

Sõita tohib kõikide automobилidega ja kõikide teede peal, automobилi juhtideks võivad olla isikud, kes vähemalt 18 aastat vanad ja poliit-seis eksami on teinud, automobил peab olema kuberner juures registreeritud, igal automobилil peab olema märgu-andmise vile ja kinnipidamise abiva-hendid, automobилil peab niisugune seadis olema, et võõras isik teda mitte ei saa käima panna, kui omanikku juu-res ei ole, sõita tohib ainult gummi ra-tastega automobил, sõita ei tohi kiiremi-ni kui 30 versta tunnis, saab keegi automobилi käigu läbi viga, siis on omanik kohustatud kohe kinni pidama

ja õnnetusse sattunud inimest kohe lä-hima arsti juurde viima.

"Postimees" nr 66 - 21 märts 1909. a.

Väikeautod ADLER müüa. 4 istmeline ja 4 silindriga 2750 rubla ja 2 istmeline ja 2 silindriga 1650 rubla, kerge jooksuga ja stabiilne, ilma vähe-magi müürata töötamine, kokkuhoidlik, juhatajat pole tarvis, uus "blocki" süs-teem ja "kardan" ülekanne, 2 süütamise moodu - magneet ja patarei. Auto on võitnud Preisi riigi kuldauraha 17 veebruaril 1908. a.

"Postimees" nr 68 - 24 märts 1909. a.

Sõiduauto HUMBER müüa. 5 istmega, kiirus 60 versta tunnis ja 4 kuud sõitmiseks tarvitatud. 4600 asemel 2800 rubla eest kiiresti ära müüa.

1923.a oli müüa "OVERLAND" automobилil, "auto life" süsteemilise dünamo, starteri, Busch magneeto, Tillotsen karburaatori ja "Triplex" vedrudega.

1926. a. Fordi müügiesindus Eestis "Ford Motor Company of Finland", pakkus autosid järgmiste hin-dadega: TOURNING 268550 marka, RUNABOUT 252450 marka, TUDOR SEDAN 342550 marka, FORDOR SEDAN 374200 marka. Traktor FORDSON maksis 249300 marka.

Samal aastal pakuti müügiks tarvitatud autosid: FIAT, 60 hj, 6 silind-riga ja 6 istmega, HORCH, 50 hj ja 4 silindriga, CADDILLAC, STOEVER, CHEVROLET, OLDSMOBILE, OAKLAND ja BUICK.

Uus prantslaste BERLIET sõiduauto maksis 1926. a. 395 000 marka.

Jalgratastest pakuti: HUSQVARNA, DÜRRKOPP, HUMBER, STARLEY (suure hoora-tas, laiad kummid, kerge käik), BRENNABOR, ROYAL SMITHFIELD (pikk raam ja inglise rattad) SOLEID, STERLING, SIMSON, SWIFT, SVELTE, ELITE, NAUMANN ja RALEIGH mudeleid.

Mõned väljavõtted 1930. a. pakkumistest:

Veoauto CHRYSLER FARGO, 6 silindriga spetsiaalmootor,

õhu-, õli- ja bensiinipuhastajad, 4 edasi- ja 1 tagasikäik, kardaanvõllil keskel tugitala ja kõigil 4 rattal hüdraulilised sisepidurid.

Luksusauto WILLIS SIX, 6-silindriline mootor 65 hj ja kiirus 112 km, sissekapseldatud kõigi 4 ratta pidurid, *Monroe* kahekordsed hüdraulilised amortisaatorid, mootor kinnitatud kummist alusplaadile ja kiiruse 90 km saavutab 21 sekundiga, hind 4850 krooni.

Sõiduautodest pakutakse veel: CHEVROLET, BUICK, LA SALLE, CADDILLAC, MARQUETTE ja PONTIAC. Veoautodest on saada CHEVROLET.

"Postimees" nr 50 - 20 veebruar 1931:

Fordi autode ja traktorite müügihinnad: ROADSTER 3420.-, PHAETON 3540.-, STANDART COUPE 4045.-, SPORT COUPE 4100.-, TUDOR 4105.-, CABRIOLET 4435.-, DE LUXE PHAETON 3985.-, DE LUXE SEDAN 4750.-, Veoautodest: AA teljevahega 131 tolli, 4 silindriga ja 55 hj. 2895.- ja sama topelt tagaratastega 3020.-, AA teljevahega 157 tolli, 8 silindriga ja 85 hj. 3070.- ja sama topelt tagaratastega 3165.-, traktor FORDSON koos porikaitsega 3070 krooni.

"Postimees" nr 140 - 26 mai 1934:

Eestis oli aasta alguses üle 4000 mootorsõiduki. Veo- ja sõiduautod 3009 tk., mootorrattaid 896 tk. ja lisaks Kaitseliidu liiklusvahendid. Autodest on markide järgi: 622 FORD, 155 RENAULT, 122 CHRYSLER ja 104 ESSER. Mootorrattastest: 155 HARLEY DAVIDSON ja 143 DKW. Tartus on 338 autot (101 taksot, 103 erasõidukit, 94 veoautot, 30 bussi, 8 tuletõrjeautot ja 2 sanitaarauto) ja 91 mootorratast.

Siia juurde on huvitav võrdluseks tuua kümme aastat varem – 1924. a. 30. juuni "Postimehes" avaldatud andmed: Ameerika Ühendriikides oli 1924. a jaanuaris 13 484 939 sõidu-, 1 790 356 veoautot ja 171 568 traktorit. Suurbritannias olid need arvud: 469 490, 178 963 ja 430 138. Rootsisis oli samal ajal 35400 sõidu- ja 1600 veoautot.

"Postimees" nr 198 - 23 juuli 1934. a. olid kirjas liiklusvahendi juhitunnistuse saamiseks kehtestatud nõuded ja autokoolis läbitavate teemade kirjeldus:

Isik, kes soovib saada jõuvankri juhtimise luba, peab olema terve. Tal peavad liikuma rinnakorv, kael, käed ja jalad. Silmanägemine peab tal olema prillidega või ilma, halvemal silmal 0,5 normaalnägemisest ja teisel silmal vähemalt 0,8. Seadus näeb ka ette, et jõuvankri juht ei või olla värvi-pime, ööpime ega kaksiknägija. Ka kuulmine peab olema korras. Juhiluba ei anta neile, kes põevad raskekujulist neurasteeniat, halvatust, langetõbe või vaimuhaigust.

... autokoolis õpetatakse õpilasele umbes poolteist nädalat teoreetilisi aineid, mootori tundmist ja masina parandamist, mille järgi algavad sõiduharjutused. Sõiduki juhtimise oskuse omandavad õpilased keskmiselt 6 - 8 tunni jooksul, mõned isegi enne. Sõitu õpetatakse 10 minuti pikkuste tuuride kaupa, kusjuures kord korrald minnakse üle raskematele harjutustele.

1938. a. pakuti müügiks mootorrattaid: DKW, WANDERER, PUCH, BAUER, SAXONETTE, ZÜNDAPP, BRENNABOR, DÜRRKOP, NORTON, COVENTRY EAGLE ja NEW IMPERIAL. Veoautodest olid saadaval MORRIS COMMERCIAL, tõldveoauto FRAMO, CARRIER (6 silindriga, 80 hj. eriti raskeks veoks, Inglise esiklassi auto)), CHEVROLET Buicki mootoriga ja Vene GAZ AA. Sõiduautodest CHEVROLET (6 silindriline, rippuvate ventiilidega mootor) HILLMANN MINX, BMW, PEUGEOT, FORD ja MORRIS. Traktoritest pakuti MASSEY HARRIST ja raskeõlitraktorit LANZ BULLDOG.

"Postimees" nr 189 - 18 juuli 1938. a.

Neil päevil sai Tartu Valga prefektuur endale esimese auto. Seni oli liikluskontroll sõiduki puudumise tõttu raskendatud. Liiklusreidil, mis korraldati 16 juulil, said oma trahvi 6 jalgratturit ja 2 autojuhti.

1939. a. pakuti müügiks: sõiduauto MORRIS, 2 uksega tõld 2750 krooni, 4 uksega tõld 3650 ja 4 uksega supertõld 4175 krooni. Sõiduauto PEUGEOT mudelid Legere 3950, Normal 4150, Luxus 4350 ja Familie 4600 krooni, neist Legere mudel võttis 100 km peale 6,5 liitrit bensiini. Sõiduauto FORD Taunus, 34 hj, bensiinikulu oli 7 liitrit 100 km peale ja kiirendus 8 sekundiga 50 km ja 40 sekundiga 100 km.

Autokütuse, määreõlide ja varustuse pakkujatest olid paljud praegused maailmanimed juba siis kõvad tegijad. Pakuti Pirelli, Goodyeari ja Dunlopi autorehve, Shelli autokütust ja määreõli, Boschi ja Imperial süüteküünlaid jne.

"Postimees" nr 312 - 18 november 1939. a:

Tartu linna liiklusinspektor R. Totkase poolt teostatud liikluskontrollil said karistada järgmised hobusega sõitjad: [.....] Jaan Henn Haaslavalt, Rudolf Anko Haaslavalt ja Karl Verev Vana-Kuustest, kõik Kuuste vallast. [...] Hobusega liiklejate peamised vead olid: vale kätt sõitmine, suuna mittenäitamine, kahe hobusega kõrvuti sõitmine ja see, et hobusel ei olnud raudu suus.

Autoga sõitjate vead olid: ratta poolteljed olid lahti, pidurid ei olnud korras, autol puudusid gabariidituled, liiguti liiklusohliku jõuvankriga, auto vedrud olid katki ja auto käsipidur ei töötanud.

Kõigi nende eksimuste eest määratavad karistused olid, inspektori äranägemisel, kas auto registreerimismärgid võeti ära ja ei antud enne tagasi, kui auto korras oli või juhiluba võeti 10 - 30 päevaks ära.

Teateid Haaslaval juhtunud autoavariidest ei ole, küll on aga teda paar lugu, kui Kuuste valla inimene sattus mujal avariasse.

"Postimees" nr 134 - 19 mai 1939. a:

Riigikohtus oli arutlusele Tartu autojuhi Rudolf Sarapuu süüdistusasi, teda süüdistati ettevaatamatus sõitmisel, mille tagajärjel Tartu Võru maanteel Vana- Kuuste valla piirides sai raskelt vigastada August Mitt, kes hiljem haigemajas suri. Rudolf Sarapuu ennast süüdi ei tunnistanud ja ütles et tema ettevaatlikult olla sõitnud. Riigikohus kinnitas senise kohtukoja otsuse, mille järgi Rudolf Sarapuu mõisteti 8 kuuks vangimajja.

"Postimees" nr 336 - 12 detsember 1939. a.

Veoauto ja veduri kokkupõrge. Libe tee ja ülesõidukoha halb nähtavus põhjustasid liiklusõnnetuse.

Esmaspäeva hommikul, kell 9.15 põrkasid kokku veoauto T - 304 ja vedur, Võru maantee valveta ülesõidukohal: Tartu jaam – sadam. Vedur lohistas autot umbes 25 meetrit mööda raudteeliini edasi, kusjuures said vigastada auto juhirus ja mootor. Autojuht pääses kergemate peahaavadega ja

veduri vigastused pole üldse nimetamisväärsed. Veoauto kuulub August Sikule, elukoht Kuuste vallas ja õnnetuse hetkel juhtis autot omaniku vend Karl Sikk, elukoht Tartu linnas.

Nagu pealtnägijad tunnistasid, olnud kummagi sõidukiirus umbes 15 km. tunnis. Kuna aga Võru tänava ülesõidukoht sadamaraudteele on sügavas kaevendis, siis ei olevat autojuht vedurit üldse märganud. Ka olnud tänavad libedad ja jäätunud, mis omalt poolt põhjustas pärimäge allasõidul kokkupõrke."

Liiklusvahend aga ei saa liikuda, kui ei ole teed. Vaatame mida kirjutab ajakirjandus Haaslava valla teede ja teolude kohta.

"Postimees" nr 26 - 28 jaanuar 1923.a.

...vallonõukogud soovivad järgmisi teid Tartumaa teedevõrku üles võtta. Haaslava vallas: tee Tuigo metsast kihelkonnateel pealt kuni Haaslava vallamajani, Mõra külast Kure talu kohalt algav ja Koke külasse viiv tee, ühendus Haaslava vallamajast möödaminevat kihelkonnateed Roiult Kaagvere mõisa mineva teega, Uniküla veski juurest läbi Möldripalu Vastse Kuuste valla piirini viiv tee. Vastse Kuuste vallas: Lootvina kõrtsi juurest kuni Uniküla suurteeni viiv tee.

"Postimees" nr 213 - 10 august 1924.a.

Uus Haaslava Tartu maantee siht.

Palju on nurisemist praeguste teede üle. Eriti väärrib nurinat senine läbipääsmatu tee Haaslava parvest Veibri mõisani. Seal takistab läbipääsu suurvesi, mis tee madaluse tõttu tee peal seisab. Peale vee kahanemist on aga tee sarnases olekus, kus tühja vankrigagi raske liikuda. Eriti suuri raskusi tekitab see Haaslava poolt üle Emajõe tulijatele, kes linna tahavad pääseda. Sellepärast on talumeeste seas elavalt mõtteid mõlgutatud uue tee otsimise üle ja ühtede arvamusel järgi peaks uus tee minema läbi Tuigu metsa, Aardla küla ja üle Porijõe Ropkasse.

Vallavalitsus seda oma kulul valmis teha ei suuda ja siin peaks maakonnavalitsus oma abiandvat kätt liigutama, kuna tee mitte ainult Haaslava valla rahvale ei kuulu, vaid ka kaugeemale ümbruskonnale.

"Postimees" nr 76 - 18 märts 1925.a.

Uus tee Haaslava mõisast Väike Kabina mõisani.

... praegune tee käib üle Haaslava mõisa veskitammi, kus praegu sild puudub, läheb üle Emajõe (parvega), jõekallast mööda Veibri mõisasse, seal Lohkva küla peale, kus Kabina teega ühineb ja Lohkva külas Röpina maantee peale välja läheb.

Tulevikus on plaan ajada siht Roiu Haaslava teelt enne veski silda otsejoones üle Emajõe, Väike-Kabina mõisa tee peale välja ja parv sinna üle tuua.

"Postimees" nr 237 - 3. september 1925.a.

Teeparandus Tartumaal.

Tuleva aasta peale on ette nähtud järgmised möödapääsmatud tööd:.... Haaslava Tartu suunal - uue teelõigu ehitus Haaslava veski paisu juurest otsesihis üle Emajõe Lohkva Kabina tee peale välja, ühes parve uude kohta üleviimisega. Tee pikkus on 2 km. ja tööde maksumuseks on 3 898 000 marka.

"Postimees" nr 259 - 4 november 1932.a.

Tahetakse maanteed ehitada läbi Aardla soo.

Haaslava valla kodanike poolt esitati rohkete allkirjadega varustatud palve teedeministeriumile, et leitaks võimalusi uue maantee ehitamiseks, milline läheks läbi Aardla soo ja kujuneks otseühenduseks Tartuga.

Ehitatav tee algaks Hammaste külast, läheks läbi Aardla soo ja läheks välja Tartu Võru maanteele Tõrvandi asunduse juures. Praegu olemasolevad teed ja ühendusvõimalused teevad mitmeti Haaslava, Vastse Kuuste, Mäksa, Ahja, Kastre- Võnnu jne. valdade elanikele takistusi ja pikendavad teed.

"Postimees" nr 276 - 9 oktoober 1934.a.

Kas Luunjasse sild, või uus maantee Tartust Haaslava kaudu Võndu.

Kui Luunja silla ehitamine aastate eest päevakorraks kerkis, siis soovitati mitmel pool jätta sild ehitamata, kuid selle asemel teha uus maantee Tartust Haaslava kaudu Võndu. Eriti toetas seda mõtet Haaslava ümbrus. Uus tee oleks alguseks eeskujulikule Tartu Petseri I klassi maanteele, Tartust üle Haaslava, Võnnu, Lääniste, Rasina ja Röpina Petserisse. Kui aga Luunjasse ikkagi tehakse sild, siis tuleks teha Vana-Kastre teeristist üle Kaagvere Haaslavale II klassi maantee. Nii silla, kui uue maantee poolt on välja pakutud palju argumente. Teedeinsener G. Waheri poolt tehtud arvestuste

järgi uus tee tasub end paremini ära, kui Luunja sild.

"Postimees" nr 91 - 2 aprill 1935.a.

1934.a. ahustati Mäksa valda Vana Kastre külasse Emajõe raudbetoonist silla ehitustööd. Ajakirjanduses, aga viimasel ajal ka ametiasutustes nimetatakse seda sageli Luunja sillaks, olgugi et sild ise asub Mäksa valla administratiivpiirides. See nimetus ei määra ära silla asukohta ja on juhuslikult valitud. Mäksa valla volikogu pöördus selles asjas teedeministeriumi ja Tartu maavalitsuse poole. Teedeministeriumist vastati, et kuna praegust parve olevat juba pikemat aega nimetatud Luunja parveks, siis peaks ka sillale sama nimi jääma, sest sellisena olevat ta rahvasuus üldiselt tuntud. See ei ole aga õige, sest ehitatav sild asub endises Kaagvere vallas, mis Mäksa vallaga ühines ja sellepärast kutsutakse teda sagedamini rahvasuus Kaagvere parveks. Luunjalastel ei ole üldse mingisugust tarvidust uue silla järele. Mäksa valla kodanikel on aga täielik õigus nõuda, et uut silda asukoha järgi Vana Kastre või Kaagvere sillaks nimetatakse, kuna Luunja silla nimetus ei pea paika ja ei ole ka rahvale vastuvõetav.

"Postimees" nr 157 - 12 juuli 1935.a.

Tee ehitamine üle Aardla soo Tartusse.

Sellel teel tuleb ehitada 2 uut silda, üle Savijõe ja üle Porijõe. Teedeministeriumis tehtud kalkulatsioonide järgi läheks tee ehitamine maksma 110 000 krooni, millest 92 200 krooni kuluks töötasudeks ja 17 800 krooni juures vajaminevatele materjalidele. Tööd oleks siin 40000 jalamehe ja 13000 hobusemehe päeva ja see kestaks 6 kuud.

"Postimees" nr 214 - 9 august 1935.a.

Tee üle Aardla soo.

Haaslava kodanikud ei taha loobuda üle Aardla soo Tartusse tee tegemise kavatsusest, vaid on asunud selle kiiremale teostamisele. Asja kiirendamiseks on moodustatud 3 liikmeline toimikond, kuhu kuuluvad vallavanem Johan Ivane, Karl Ratasseppe ja Paul Lukk. Igasse külasse on määratud usaldusmees, kes kogub andmeid, kes kui palju tee ehitamiseks tarvisminevaid materjale ja abi annab.

Ollakse üksmeelsel arvamusel, et tähendatud tee saab üheks käidavaks, kuna ta soodustab otsemat ja väiksemate kuludega ühendust Tartuga.

Üle Haaslava parve käimine on aega- viitev ja ka kulukas. Tuleb maksta parve, turu ja hooviraha, mis teeb iga kord oma 40 senti kulu ja sellega peab põllumees arvestama.

"Postimees" nr 327 - 3. detsember 1939.a.

Haaslava Tartule poole maa võrra lähemale.

Otseühenduse loomine Haaslavalt Tartusse on seisnud juba üle 50 aasta päevakorral. Põllumeeste omaalgatus tee rajamiseks. Tänavu sobivaim aeg.

Üle 50 aasta on Haaslava ja eriti Aardla ja Paluküla rahvas sõitnud teed üle Porijõe ja Ropka luha linna, kuid see teerada ei ole muutunud mitte laiemaks, vaid on jäänud ikka endiseks, jalakäija teerajaks.

Juba Vene võimu ajal anti Haaslava valla rahvale lubadus otseühenduse saamiseks linnaga ja isegi tee

siht, mis pidi minema üle Tammiksaare, määrati kindlaks, kuid lubadus jäi lubaduseks.

Ka meie iseseisvuse ajal on selle otseühenduse saamiseks kohalike elanike poolt sammusid astutud ja vastavad asutused on ka lubadusi andnud, kuid sellest kaugemale ei ole saadud.

Otseühenduse puhul oleks Paluküla rahval linna ainult 4 km. ja Aardla ja Kuuste rahval 6 - 7 km. Nüüd aga peavad nad tegema 15 km. ja sügisel ja kevadel, kui Haaslava parv ei käi, koguni 20 km. ringi. Ka on praegu soodne silmapilk tee ehitamiseks, sest paari aasta eest valminud kanal ja selleaastane kuiv suvi on soo ja jõe kuivaks tõmmanud, nii et kohati hobuse ja kerge koormaga otse läbi saab.

Möödunud nädalal peeti Aardlas Siimo talus tee ehitamise koosolekut. Koosoleku kokkukutsujaks oli tee ehituse komisjoni esimees Paul

Lukk, kelle energilisel tegevusel ja juhtimisel, valmis paar aastat tagasi Aardla veeühingu kanal. Koosolekul kaaluti omaalgatust 1500 kroonise summa ulatuses, mis võimaldaks kohe töödega alustada. Raha on lubatud esialgu iga 2 hobuse talu kohta 50 krooni, kuna suuremad talud rohkem maksavad. Tööd loodetakse läbi viia maavalitsuse toetusel. Rahakogumine on hoogsasti käimas ja teehituse teokssaamine on kohalike põllumeeste suurimaks sooviks."

Lõppu võib lisada, et otsetee Haaslavalt Tartusse sai valmis 1968.a. sügisel. Nii võttis asjaajamine aega ainult väheke üle 80 aasta.

Taivo Kirm

ÕIGUSAKTID

Haaslava Vallavolikogu määrus

Kurepalu

28. märts 2002

nr 52

Sillaotsa Põhikooli teeninduspiirkonna kinnitamine

Kooskõlas Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993, 37, 558; 1999, 82, 755; 2000, 51, 322; 2001, 82, 489) paragrahvi 6 lõike 4 punktiga 1 ja Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (RT I 1993, 63, 892; 1999, 42, 497; 79, 730; 2000, 33, 195; 54, 349; 95, 611; 2001, 50, 288; 75, 454) paragrahvi 19 lõikega 2 Haaslava Vallavolikogu määrab:

1. Kinnitada Sillaotsa Põhikooli teeninduspiirkonnaks kogu Haaslava valla haldusterritoorium sellel paiknevate asulatega.
2. Teha ettepanek Haaslava Vallavalitsusele tunnistada kehtetuks 30. mai 1994 määrus nr 10.
3. Määrus avalikustatakse valla põhimäärusega kehtestatud korras Haaslava vallamajas ja Roiu raamatukogus ning jõustub 1. aprillil 2002.

Avo Samarüütel

Volikogu esimees

Haaslava Vallavolikogu määrus

Kurepalu

28. märts 2002

nr 50

Haaslava Vallavolikogu 07.03.1997 määrusega nr 6 kehtestatud loomapidamise eeskirja muutmise

Kooskõlas Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (RT I 1993, 37, 558; 1999, 82, 755; 2000, 51, 322; 2001, 82, 489) paragrahvi 6 lõike 3 punktist 1 ja Haldusõiguserikkumise seadustiku (RT 1992,29, 397; RT I 2001, 74, 453) paragrahvi 2 lõikest 2 ning arvestades Loomakaitse seadusega (RT I 2001, 3, 4; 2002, 13, 78) ja Loomatauditõrje seadusega (RT I 1999, 57, 598; 2002, 13, 80) kehtestatud loomade pidamise nõudeid Haaslava Vallavolikogu määrab:

1. Muuta 07.03.1997 Haaslava Vallavolikogu määrusega nr 6 kinnitatud Haaslava valla loomapidamise eeskirja [Avaldame siinkohal eeskirja kehtiva redaktsiooni].
2. Määrus avalikustatakse Haaslava vallamajas ja Roiu raamatukogus ning saadetakse avaldamiseks Riigi Teataja elektroonilises andmebaasis.
3. Määrus jõustub 1. aprillil 2002.

Avo Samarüütel

Volikogu esimees

Loomapidamise eeskiri Haaslava vallas

I. Üldsätted

1. Käesolev eeskiri sätestab koduloomade ja kodus peetavate metsloomade pidamise korra Haaslava valla haldusterritooriumil.

1.1. tunnistatud kehtetuks

1.2. Loomapidamine on lubatud eeldusel, et on täidetud Loomakaitseseaduse, Loomatauditõrje seaduse ja muude õigusaktidega loomapidamiseks kehtestatud tingimused ega kahjustata teiste isikute huve.

1.3. Metsloomade kodus pidamine on Haaslava valla territooriumil keelatud (välja arvatud korterites peetavad inimestele ohutu puuriloomad ja -linnud, näiteks hamstrid, kilpkonnad, papagoid, akvaariumikalad).

1.4. Looma omanik või pidaja vastutab looma suhtes lubamatute tegude eest - looma pidamine punktis 1.2 mittevastavates tingimustes, looma hoolitsuseta või abitusse seisundisse jätmine, hülgamine, peksmine või piinamine, looma rakendamine ülejõukäivale tööle.

II. tunnistatud kehtetuks

III. Koerte ja kasside pidamine

3.1. Koeri ja kasse võib Roiu alevikus pidada ainult suletud territooriumil või ruumides. Valla hajaasulates ja taludes on lubatud mitteagressiivseid koeri ja kasse pidada ka lahtiselt, kuid omanik peab tagama nende üle järelevalve ning ohutuse.

3.1.1. Kurja koera puhul peab majapidamise kinnisele territooriumile viiv juurdepääs olema varustatud hoiatussildiga. Kurja koera lahtiselt jalutamine või jooksutamine on keelatud.

3.2. Koerte vabalt jooksutamine ja jalutamine väljaspool omaniku territooriumi on lubatud ainult omaniku või tema volitatud järelevaataja juuresolekul, kusjuures tuleb vältida üldkasutatavaid territooriume (mänguväljakud, supelrannad jne.).

3.3. Koera või kassi omanik on kohustatud koristama oma looma reostatud territooriumi või trepikoja.

3.4. tunnistatud kehtetuks

3.5. tunnistatud kehtetuks

3.6. Koerte ja vajadusel teiste lemmikloomade üle arvestuse pidamise korra kehtestab Haaslava Vallavalitsus.

3.7. tunnistatud kehtetuks

3.8. Hulkuvate loomade püüdmist, pidamist, hukkamist ja korjaste hävitamist korraldab Haaslava Vallavalitsus Vabariigi Valitsuse kehtestatud korras.

3.9. tunnistatud kehtetuks

IV. tunnistatud kehtetuks

V. Vastutus eeskirja rikkumise eest

5.1. Eeskirja täitmist kontrollivad Haaslava Vallavolikogu määrusega kehtestatud valla ametiisikud, kellele on antud õigus kontrollida avaliku korra eeskirja järgimist, koostada rikkumise kohta haldusõiguserikkumise protokolle või määrata haldustrahvi, samuti politseiametnikud ja riikliku veterinaariaameti töötajad.

5.2 Eeskirja nõuete rikkumise eest kannab rikkuja vastutust Haldusõiguserikkumise seadustikuga kehtestatud korras.

Mälestame lahkunuid

Ilmar Ots
03.09.1953 – 15.03.2002
Päkste

Rein Kool
23.05.1933 – 20.03.2002
Aardlapalu

Mihhail Vanaküla
08.04.1928 – 07.04.2002
Uniküla

Pelageja Tuum
29.09.1910 – 11.04.2002
Metsanurga